

Γιάννης Δούκας*

Συντακτική ανάλυση

Στις πνιγόμενες πόλεις της αναλώσιμης μικροκλίμακας, την ασύδοτη βία ως θεσμική αποκατάσταση της τάξεως, τ' απόνερα των πατριδοκάπηλων συλλαλητηρίων, τους βωμούς και τις εστίες των υδρογονανθράκων, την επινόηση του δημόσιου χώρου ως τραπεζοκαθίσματος και κλίνης τουριστικών καταλυμάτων, την κυρίαρχη, κοντόφθαλμη και μικρονοϊκή, αντίληψη της πολιτικής με όρους αγοράς, την αλήθεια όχι ως απόδειξη, αλλά ως ανασκευή, ανάμεσα στις φλόγες που έκαψαν τη Μόρια και σ' εκείνες που προπαρασκευάζουν την αξιοποίηση του Ερημίτη, δεν είναι λίγα εκείνα, απ' όσα μας περιβάλλουν, που αναδεικνύουν το ζητούμενο της εξέγερσης.

Ποιες, όμως, θα έπρεπε να είναι η θέση και η λειτουργία της τέχνης σε ό,τι το αφορά; Ούτε να υποκαθιστά, θα έλεγα, την πολιτική δράση, ούτε να συνωθείται στον ευκαιριακό σχολιασμό της επικαιρότητας. Σκοπός δεν είναι μια πορνογραφία του φλέγοντος ζητήματος, ούτε η εργαλειοποίηση της ίδιας μας της ταυτότητας με την υστερόβουλη αγωνία να φανούμε συναφείς με τη συγκυρία εντός της οποίας τοποθετούμαστε. Δραστικότερο, κατά τη δική μου τουλάχιστον πρακτική, είναι αυτό που καταπιάνεται έμμεσα με το σήμερα, εντοπίζοντας αλλού τον διαχρονικό πυρήνα του, ανατρέχοντας στην Ιστορία για να το ερμηνεύσει. Στο παρόν του, βέβαια, οφείλει ο καθένας μας να είναι ενεργός πολίτης, να παίρνει θέση και να παρεμβαίνει, όχι όμως εξ ονόματος της όποιας ιδιότητας, ακόμη κι αν είναι αυτή που του δίνει τον λόγο.

Εδώ πρέπει να μπει ένας αστερίσκος που γίνεται και κατακλείδα: είναι ειλικρινής μου η απορία και όχι προσχηματική στη ρητορεία της, αν ως πολίτες της μεσαίας τάξης των δυτικών χωρών, έστω και κατά τη μετατροπή μας σε υπερπροσοντούχο πρεκαριάτο, με την τρυφερότητα της εκφραστικής ευαισθησίας μας, την ύστερη, ξεχειλωμένη μας νεότητα, δικαιούμαστε όντως να μιλήσουμε για την εξέγερση, να διανοηθούμε τον εαυτό μας ως υποκείμενό της, ενώ κι εμείς οι ίδιοι και ο κόσμος, απ' τον οποίον εκπορευόμαστε, και ο τρόπος ζωής, που αδυνατούμε ν' απαρνηθούμε, θα αποτελούσαμε στην ουσία το ιδανικό της αντικείμενο.

* Ποιητής, φιλόλογος, μεταφραστής